

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Насърчаване на предприемаческия дух у жените в Евро-средиземноморския регион“

(2007/C 256/25)

На 17 януари 2007 г. Европейският икономически и социален комитет, в съответствие с член 29, параграф 2 от своя Правилник за дейността, реши да изготви становище относно *Насърчаване на предприемаческия дух у жените в Евро-средиземноморския регион*.

Специализирана секция „Външни отношения“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие становището си на 14 юни 2007 г. Докладчик: г-жа Attard.

На 437-ата си пленарна сесия, проведена на 11 и 12 юли 2007 г. (заседание на 12 юли), Европейският икономически и социален комитет прие следното становище с 130 гласа „за“, 1 глас „против“ и 4 гласа „въздържал се“.

1. Заключение и препоръки

1.1 ЕИСК приветства безрезервната ангажираност на Европейския съюз и държавите от Средиземноморския регион в Евро-средиземноморското партньорство. В съответствие с Петгодишната работна програма на Комисията, той подкрепя, в частност, проекти, целящи да развият дейности за насърчаването на еманципацията на жените. За тази цел той предлага да бъдат отпуснати специфични средства за финансирането на страните от евро-средиземноморския регион, които ще се ангажират в положителни мерки, насочени конкретно към подобряването на правния статут на жените ⁽¹⁾.

1.2 ЕИСК настоятелно призовава механизмите за оценка, създадени в резултат на заключенията от първата Евро-средиземноморска министерска конференция за „Засилване на ролята на жените в обществото“ да бъдат използвани за осъществяване на внимателен мониторинг и оценка на развитието на предприемаческия дух у жените и вземане на мерки за засилване на неговото развитие.

1.3 ЕИСК настоятелно призовава в националните планове за действие в рамките на Европейската политика за добросъседство да бъдат включени конкретни мерки и цели за насърчаване на предприемаческия дух у жените.

1.4 ЕИСК препоръчва в рамките на Европейската политика за добросъседство да се увеличат предвидените средства за развитието на предприемачески дейности от жени и оказване на техническа помощ при създаването на предприятия от жени.

1.5 ЕИСК приветства инициативите на ГД „Предприятия и промишленост“ и на Службата за сътрудничество „Europe Aid“ ⁽²⁾, насочени към предприемачите в Европа и страните партньори от Средиземноморския басейн. Той призовава евро-средиземноморските партньори да предприемат подобни мерки, като идентифицират нуждите на региона с помощта на плановете за действие, договорени със страните партньори от Средиземноморския регион.

1.6 ЕИСК приветства създаването на *ad hoc* Комисия за правата на жените в рамките на Евро-средиземноморската парламентарна асамблея (ЕСПА). Той настоятелно призовава Комисията да предложи политики за укрепване на осъществяваните понастоящем от жени икономически дейности и да насърчи устойчиви перспективни инициативи в контекста на глобалната конкуренция.

1.7 ЕИСК препоръчва при изпълнението на Евро-средиземноморската харта за предприятията ⁽³⁾ да бъдат взети мерки, насочени конкретно към жените.

1.8 Трябва да се положат усилия, за да се гарантира, че относително равен дял млади жени и мъже ще могат да се възползват от евро-средиземноморските програми, насочени към младите хора, в качеството им както на участници, така и на ръководители.

1.9 ЕИСК приветства инициативата на Евро-средиземноморската платформа за младежа за създаване на Евро-средиземноморска мрежа от сдружения на млади хора, работещи по въпросите на равнопоставеността между половете ⁽⁴⁾, както и на Евро-средиземноморска мрежа за млади предприемачи ⁽⁵⁾.

1.10 ЕИСК смята, че сътрудничеството между министерствата, участието на други заинтересовани страни, като например представители на финансови институции, изпълнителни агенции, представители на бизнес общности, експерти и донори в обмяната на мнения в приоритетните области и улесняване прехвърлянето на съществуващи предприятия на жени, ще дадат по-ефективни резултати за насърчаването на предприемаческия дух у жените.

1.11 ЕИСК настоятелно призовава за засилване на дейността на неправителствените и социално-професионалните организации, работещи в областта на насърчаването на икономическите дейности сред жените, чрез публично-частни партньорства.

1.12 ЕИСК настоява заинтересованите евро-средиземноморски страни да организират конференция на тема „Жените предприемачи в Евро-средиземноморския регион“, на която да се разискват въпроси, свързани с темата и да се изготвят предложения относно приноса на жените за справянето с глобалните предизвикателства в региона.

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/ind_coop_programmes/med/doc/f1949_en.pdf

⁽⁴⁾ http://www.cesie.org/cms/index.php?option=com_content&task=view&id=70&Itemid=85

⁽⁵⁾ REX/222 Информационен доклад „Support for young people in the Mediterranean partner countries“, CESE 642/2006 (Подкрепа за младите хора в средиземноморските страни-партньори, CESE 642/2006 fin).

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/comm/external_relations/euromed/barcelona_10/docs/10th_comm_en.pdf

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/europeaid/index_en.htm

1.13 ЕИСК изразява отново убеждението си, че насърчаването на предприемаческия дух у жените в Евро-средиземноморския регион играе важна роля за създаването на активна и динамична икономика, която да отговаря на изискванията на глобализацията.

1.14 ЕИСК смята, че укрепването на предприемаческата среда за жените е предпоставка за развитието на достъпа до пазара в региона и в държавите-членки на ЕС.

1.15 ЕИСК препоръчва при разглеждането на бъдещите предизвикателства, които жените-предприемачи биха срещнали, да се направят допълнителни проучвания, за да се открият конкретните нужди във всяка страна.

1.16 ЕИСК взема под внимание факта, че съществуват различни обсерватории, включително Global Entrepreneurship Monitor (Световният монитор на предприемачеството), ПРООН, Световната банка, които наблюдават предприемачеството в евро-средиземноморския регион, но би желал да препоръча създаването на платформа за по-добра информираност на отговарящите за разработването на политиките относно получените резултати и събирането и разпространяването на материали сред микропредприятията и малките и средни предприятия в евро-средиземноморския регион. Тази платформа би могла по-конкретно да се съсредоточи върху:

- а. областите, в които жените предприемачи срещат особени затруднения,
- б. подкрепата и разработването на програми за жените предприемачи,
- в. разработването на механизми във връзка с правния статут на съпредприемачите, съпругите/зите, помагачи в дейността на съпрузите/гите си, и тяхната социалната защита,
- г. действия за засилване на социалната сигурност и укрепване на правния статут на жените, развиващи своя собствена икономическа дейност.

1.17 Комитетът препоръчва в областта на информационните и телекомуникационни технологии (ИКТ):

- да се даде приоритет на насърчаването на инвестиции в инфраструктурата и стратегиите за подобряване на достъпа до нови ИКТ;
- да се осигури по-лесен достъп до оборудване и обучение в областта на ИКТ за жени, които започват свой собствен бизнес, с цел улесняване на маркетинга, комерсиализирането на стоките чрез подходящи канали за дистрибуция, тъй като Интернет би могъл да бъде средство за по-добър маркетинг;
- да се увеличи участието на жените в процеса на вземане на решения, развитието и проектирането на ИКТ чрез установяване на диалог с предприятията, работещи в областта на ИКТ и други заинтересувани страни за откриване на възможности за сътрудничество и съвместни действия.

ЕИСК настоятелно призовава Постоянния евро-средиземноморски университетски форум ⁽⁶⁾, открит в Тампере, да даде приоритет

⁽⁶⁾ <http://www.medainstitute.fi/?navi=360&lang=2>

на аспекта, свързан с равнопоставеността между половете в своите инициативи, в частност в областта на предприемачеството.

1.18 ЕИСК препоръчва да се обърне специално внимание на влиянието на средствата за масова информация, по-специално телевизията, върху предприемачеството и жените.

2. Препоръки за специфични механизми приложими по отношение на жените предприемачи в Евросредиземноморски регион

2.1 Необходимо е да се въведат конкретни политики и програми, за да могат жените да имат по-голям принос за растежа и развитието. Някои от тези процедури могат да бъдат посочени в план за действие с ясен график и процедури за оценка и следва да включват без определен ред:

1. механизми за изграждане на капацитет и схеми за подкрепа, които насърчават жените да отчитат средата, в която живеят и работят, и как могат активно да участват в нейното развитие чрез своите собствени възможности. Това може да включва насърчаване на начини за създаване на групи за взаимопомощ.
2. Инвестиране в социална инфраструктура и услуги за подкрепа на жените в работата и самостоятелната заетост.
3. Дефиниране на традиционната предприемаческа дейност, МСП и самостоятелна заетост на физически лица.
4. Създаване на равнопоставеност за предприятия от всякакъв мащаб, собственост на мъже, и предприятия, собственост на жени.
5. Създаване на равнопоставена правна система, позволяваща на жените да подписват документи и да притежават собственост.
6. Обучение на жените, които управляват или притежават предприятия, приспособено към техните специфични потребности. То би могло да включва и наставнически програми, създаване на професионални органи и консултации по правни и данъчни въпроси.
7. Създаване на „взаимоспомагателни дружества“, стопански субекти, чиито членове са собственици на МСП и които действат като гарант за банкови институции.
8. Изпълнение на специализирани програми за улесняване на създаването на предприятия от жени-мигранти и малцинствени групи.
9. Механизми за информация и подкрепа за създаване на социални предприятия и кооперации.
10. Сътрудничество и работа в мрежа с партньорите от ЕС, за да се идентифицират структури и механизми, включително най-добри практики, които са донесли добавена стойност на други места.

11. Образователни политики, които насърчават предприемачески дух и нагласа от ранна възраст. Предприемаческият дух следва да се разглежда като процес на учене през целия живот, който започва още в началното училище. Това може да осигури по-висока гъвкавост на различните етапи от живота.
12. По-нататъшно участие на жените в процеса на взимане на решения на всички нива, правителство, местни власти и съдебна власт.
13. Отваряне на обществените поръчки за МСП и по-специално за предприятия, собственост на жени, за да се насърчава икономическият растеж.
14. Конкретни цели за равенство между мъжете и жените в политиките за заетост, с качествени и количествени показатели; това е изключително важно, за да могат повече жени да бъдат предприемачи, да се осигури заетост и да се подобри качеството на тази заетост ⁽⁷⁾.

3. Текущо състояние и предизвикателства

3.1 Важно е въпросът за правата на жените да не се разглежда като самостоятелен въпрос, отделно от ролята на жените в икономическото развитие. От съществено значение е всички социални партньори да признаят връзката между правата на човека, демокрацията, развитието и правата на жените. Следва да се даде приоритет на премахването на пречките пред еманципацията на жените, които са резултат от традиции, културни и семейни кодекси.

3.2 За решаването на проблемите, свързани с преодоляването на неравнопоставеността между половете, образованието и заетостта в Евро-средиземноморския регион, са необходими съгласувани усилия за създаване на среда, в която жените да могат да развият своите предприемачески дейности.

3.3 Неграмотността на жените в региона, въпреки че е различна в отделните страни, е все още извънредно висока в региона на Близкия изток и Северна Африка — средно 42 %, докато средната неграмотност сред мъжете е 21 %. В последните две десетилетия обаче се забелязва положителна тенденция по отношение на равния достъп до образование, който се различава в отделните страни. Във всяка страна съществува съществена разлика по отношение на коефициента на грамотност при младите жени (15-24 години) и възрастните жени (24 години и над тази възраст) ⁽⁸⁾.

3.4 През последното десетилетие нарасналите възможности за работа на жените са резултат от образованието и обучението, както и растежа в сектори, където търсенето на женски труд е най-голямо, например социалните услуги, образованието и здравеопазването и професиите, свързани с услугите. Само 32 % от жените в трудоспособна възраст работят или търсят работа извън дома. В традиционните социални класи, където момичетата получават образование, те не са поощрявани да търсят работа.

⁽⁷⁾ Становище на ЕИСК „Пригодност за заетост и предприемачество — ролята на гражданското общество и регионалните и местни органи от гледна точка на пола“, докладчик Pariza Castañón.

⁽⁸⁾ The World Bank Central Database (April 2006) (Централна база данни на Световната банка (април 2006 г.).

3.5 Образователната система трябва да стимулира предприемаческите инициативи и поемането на риск. Създаването на национален образователен план за подобряване на качеството на основното образование и изкореняване на неграмотността сред жените, по-специално сред жените в неравностойно положение и тези с увреждания, е от първостепенно значение.

3.6 Разбира се, съществува необходимост от образование в областта на правата и задълженията на гражданите и повишаване на информираността относно социалните, политическите и икономическите права на жените, но е необходимо също така да се обучат представителите на финансовите институции и други заинтересувани страни да разбират нуждите на жените, занимаващи се със стопанска дейност.

3.7 Неравнопоставеността между половете следва да се разглежда като въпрос от първостепенно значение в социално-политическия контекст и във връзка с глобалното развитие на икономическия растеж в даден регион. Особената роля и статутът, наложени на жените от обществото чрез традиционното семейно право, известно като „Кодекс на статута на личността“, представляват източник на дискриминация. Правният статут на жените, уреждащ тяхното участие в икономическите, политически, социални и културни дейности, става една от най-големите пречки, въпреки че почти 190 държави, включително арабските страни, са ратифицирали Декларацията на хилядолетието ⁽⁹⁾.

3.8 Необходимо е да се популяризират и да се укрепят традиционните, свързани с малък бизнес, дейности, осъществявани от жени. Тук често се включват неплатени дейности на жени в семейството и традиционни дейности. Следва да се предоставят обучение и помощ за стимулиране на развитието и модернизирването на много занаяти и свързани с малък бизнес дейности, които могат да се превърнат в производителна платена заетост чрез създаването на продаваеми услуги, които ще позволят превръщането им в икономически жизнени дейности.

3.9 Приносът на жените е най-голям в селскостопанския сектор. В селските райони, където висок процент жени са неграмотни или имат най-много начално образование, достъпът до средства за обучение е много ограничен ⁽¹⁰⁾. Те често не осъзнават възможностите, с които разполагат и им липсва увереност в собствените сили за подобряване на своето положение и това на семейството им. Поради това съществува необходимост от интегрирани програми, които съчетават личностното развитие в посока на поемане на повече отговорности, професионално обучение и обучение в предприемачески и основни бизнес умения, както и от подкрепа при разработване на жизнеспособни бизнес планове, достъп до заеми за новосъздадени предприятия и кредити за създаване на микропредприятия в селата им. Програмите за обучение следва да създават възможности за жените от селските райони да съчетават селскостопански и не-селскостопански инициативи, както и да гарантират подкрепа за неселскостопанските дейности на мъжката част от населението в тези общности.

3.10 Важно е също така да се създадат малки кооперации, които да подпомагат жените, занимаващи се с икономически дейности.

⁽⁹⁾ Hijab, Nadia, 2001: Laws, Regulations and Practices impeding Women's Economic Participation in the Mena Region, shadow report, предаден на Световната банка през м. април.

⁽¹⁰⁾ Economic Empowerment of Rural Palestinian Women — MEDA programme, EuropeAid — January 2006-December 2007 — A joint Palestinian, Israeli and European Development project (Икономическа еманципация на жените в селските райони в Палестина — програма МЕДА, Европейска помощ — EuropeAid, януари 2006 г. — декември 2007 г. — Съвместен палестински, израелски и европейски проект за развитие).

3.11 Важно е също така да се подпомагат жените-предприемачи да откриват нови сектори, в които жените могат да предприемат икономическа инициатива за развитието на нетрадиционни стопански дейности, включително развитие на капацитета в рекламата, маркетинга и ценообразуването на стоки, предназначени за чуждестранните пазари.

3.12 Създаването на възможности за развитието на икономическите дейности на жените изисква ясно разбиране на настоящата и бъдещата социално-икономическа ситуация в различните региони.

3.13 За премахването на пречките, пред които са изправени жените и въвеждането на конкретни политики и програми с цел увеличаването на приноса на жените за растежа и развитието, е необходимо участието на всички заинтересувани страни.

3.14 От жизненоважно значение е достъпът до финансови средства. Трябва да се повиши таванът за кредитиране, за да се стимулират микропредприятията и малките предприятия да разширяват дейността си и да инвестират в своя бизнес. Правителствата и донорите могат да предложат стимули за официалните институции, предоставящи заеми за такива проекти. Тези, които разработват политиките, трябва винаги да имат предвид разликите между малките и средни предприятия (МСП) и микропредприятията, що се касае до тяхната организация, финансиране, производителност и потенциал за растеж.

3.15 Стимулите за насърчване на нови предприемачески проекти и създаване на предприятия следва да включват по-голяма ефективност в сектора на микрокредитирането и търговските банки да предлагат подходящи и реалистични условия за отпускане на заеми.

3.16 Организирането на маркетингови и рекламни мероприятия в региона и в държавите-членки на ЕС може да създаде възможности за развиване на инициативи, насочени към износа, в частност в производствения сектор.

3.17 Бъдещето на жените в Евро-средиземноморския регион трябва да се разглежда в рамките на цялостния икономически, политически, социален и семеен сценарий. Без икономически растеж и подобряване на равнището на заетостта, жените ще продължават да бъдат обект на дискриминация в условия на неполярна конкуренция с мъжете.

3.18 Необходимо е да се въведат конкретни политики и програми, за да могат жените да дадат по-голям принос за растежа и развитието.

3.19 Стратегиите, насочени конкретно към жените-предприемачи, могат да създадат възможности за жените да развуйат традиционните икономически структури и да инвестират повече в предприятията.

3.20 Необходимо е да се направи проучване в подкрепа на всички инициативи за определяне на конкретните нужди във всяка страна, като се обърне внимание на силните и слабите страни на жените чрез разграничаване на различните възрастови групи и конкретни проучвания по отрасли.

3.21 За да се набележат и обменят добрите практики в и между северните и южните и между самите южни евро-средиземноморски региони, е необходимо да се набележат и оценят национални мерки във връзка със започването на бизнес, предоставянето на информация и съвети, финансирането, обучението, консултантските услуги и работата в мрежа. Следва да се осъществява постоянен мониторинг на напредъка в евро-средиземноморските страни-партньори, за да се гарантира развитието в посока пълното участие на жените в икономическия живот на техните страни.

3.22 Чрез транснационални програми в Евро-средиземноморския регион, бизнес сдруженията на жените могат да споделят опит и добри практики, което е ефективен начин за развитие на предприемаческите дейности и умения.

3.23 Франчайзингът може да се използва като полезно средство, което дава възможност за еманципация на жените под формата на самостоятелна заетост или малък бизнес. Той може да намали риска при започване на нов проект поради възможността да се гради въз основа на вече доказани практики и умения. От значение е също и подобряването на работата на центровете за бизнес ресурси. Необходимо е да се изгради капацитет, отговарящ конкретно на изискванията на бизнеса, който може да бъде развит като се използват успешните практики и програми на други страни.

3.24 Проучването на нови области, като например свързаните с информационните и комуникационните технологии (ИКТ) услуги, научноизследователската и развойната дейност, управлението на медийни предприятия и създаването на иновационни медийни програми, както и проучването на нови ниши в туристическия сектор, може да създаде нови възможности за икономически дейности за жените.

3.25 ИКТ допринасят за производителността, растежа, конкурентоспособността и създаването на работни места. развитието на този сектор е от решаващо значение за конкурентоспособността на Евро-средиземноморския регион в световен мащаб. При създаването на необходимата инфраструктура е важно да се осигури достъп за всички, така че „дигиталната пропаст“ да не се увеличава, в частност сред жените и в словесите от населението с висок процент на неграмотност. развитието на ИКТ, създаващи добавена стойност, ще доведе до увеличаване на предприемаческите умения както при мъжете, така и при жените.

3.26 Порталът за жени предприемачи⁽¹¹⁾ на ГД „Предприятия и промишленост“ на Европейската комисия може да бъде полезен инструмент в областта на обмена на добри практики и работа в мрежа.

3.27 Могат да бъдат създадени официални работни места в структурите, предоставящи грижи за деца, което също ще помогне на жените при съчетаването на отговорностите в семейството и в професионалния живот.

3.28 Услугите, свързани с предоставяне на информация и подкрепа във връзка със самостоятелната заетост на жените намаляват трудностите, свързани с имиграцията. Това може да доведе до създаване на работни места както в страните на произход, така и в приемащите страни.

(11) http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/craft/craft-women/womenentr_portal.htm

4. Барселонският процес и Европейската политика на съседство

4.1 Европейската политика на съседство цели насърчаване на икономическата интеграция между ЕС и неговите партньори. Отпуснатите в рамките на Европейската политика на съседство бюджетни средства за средиземноморските партньори за периода 2007-2013 г. са се увеличили с 32 %, за да достигнат 12 милиарда еуро. В нея обаче не се отделя достатъчно внимание на насърчаването на икономическите дейности на жените.

4.2 На пленарната сесия на Евро-средиземноморската парламентарна асамблея, състояла се на 16 и 17 март 2007 г., ЕИСК получи статут на постоянен наблюдател с право на изказване на всички заседания на Евро-средиземноморската парламентарна асамблея. Това представлява отлична възможност за ЕИСК да популяризира насърчаването на икономическата дейност на жените.

4.3 На първата министерска евро-средиземноморска конференция на тема „Засилване на ролята на жените в обществото“, състояла се в Истанбул през м. ноември 2006 г. (12), беше поет ангажимент за „стимулиране на женското предприемачество чрез подобряване на достъпа на жените до земя, финансиране, пазари, информация, обучение и работа в мрежа и за насърчаване на финансовите институции да съобразяват своите продукти с нуждите на жените, в частност чрез предоставяне на микрокредити“.

5. Евро-средиземноморската харта за предприятията

5.1 На петата Евро-средиземноморска конференция, състояла се в Caserta (Италия) на 4 октомври 2004 г., министрите на промишлеността приеха работна програма за промишлено сътрудничество за периода 2005-2006 г. Едно от предложенията се отнасяше до обмена на знания и опит в областта на образованието, свързано с предприемачеството.

5.2 В резултат на това Генерална дирекция „Предприятия и промишленост“ на Европейската комисия създаде „Евро-средиземноморската харта за предприятията“ (13), която беше приета от девет средиземноморски партньори. Един от основните принципи е изграждането на предприемаческо общество в Евро-средиземноморския регион, насочено както към младите, така и към възрастните хора, чрез образователна система, обхващаща всички равнища, в перспективата на ученето през целия живот. Хартата обаче не уточнява как ще бъдат посрещнати предизвикателствата, пред които са изправени жените-предприемачи.

5.3 Хартата е ефективно средство за подобряване на условията за развиване на стопанска дейност. Но поощряването на предприемачеството при жените не беше нито сред основните принципи, нито сред целите на нейното изпълнение.

5.4 И въпреки че Работната програма на Евро-средиземноморското промишлено сътрудничество 2007-2008 г. се опира на досегашните постижения и укрепва мерките за по-ефективно изпълнение, тя също не е конкретно насочена към поощряване на женското предприемачество.

(12) http://ec.europa.eu/comm/external_relations/euromed/women/docs/conclusions_1106.pdf

(13) http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/ind_coop_programmes/med/doc/f1949_en.pdf

5.5 Редица предприети от Европейската комисия инициативи могат да служат като примери за добри практики и трансфер на знания между европейските и средиземноморските страни (14).

6. Ролята на гражданското общество

6.1 Организираното гражданско общество играе важна роля за еманципацията на жените, тяхното участие и представителство в публичната сфера, както и за насърчаването на техните предприемачески дейности.

6.2 Опирайки се на много силната традиция в областта на грижата за хората в неравностойно положение, и по-конкретно за жени с увреждания и жени, които имат ограничен достъп или нямат достъп до образователни и обучителни структури, може да се осигури по-добро използване на наличните ресурси посредством обучение в областта на управленските умения и финансирането.

6.3 Неправителствените и социално-професионалните организации могат да дадат ефективен принос за насърчаването на икономическия растеж чрез публично-частни партньорства (15). Подобни партньорства могат да създадат възможности за разширяване на гамата от услуги в рамките на дейностите, генериращи приходи.

6.4 Други области, в които неправителствените и социално-професионалните организации могат да развиват дейност за изкореняването на различията в образователното равнище между половете, са обучението и акредитацията.

7. Роля на ЕИСК

7.1 ЕИСК играе важна роля за осигуряване на участието на гражданското общество в осъществяването на евро-средиземноморската политика относно интегрирането на жените в икономическия и обществен живот (16).

7.2 ЕИСК даде също така принос по въпроса за жените и заетостта посредством доклад, представен на 21-то заседание на Смесения консултативен комитет ЕС — Турция, състояло се на 13 и 14 юли 2006 г. (17) и ще изготви доклад относно жените и предприемачеството за следващото му заседание през м. ноември 2007 г. в Турция.

(14) <http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/craft/craft-women/women-dgentr-active>
<http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/craft/craft-women/database-women.htm>

(15) <file://E:\PPP for women entrepreneurship.htm> 8.3.2007 г.

(16) Ролята на консултативните органи и социално-професионалните организации за изпълнението на споразуменията за асоцииране и в контекста на Европейската политика за добросъседство.

(17) Смесен консултативен комитет ЕС — Турция.

7.3 В заключителната декларация на Евро-средиземноморската среща на върха на икономическите и социални съвети и аналогични институции, състояла се в Любляна, Словения, на 15-17 ноември ⁽¹⁸⁾, участниците поеха ангажмента да придвижат своите инициативи за интегрирането на жените в икономическия и социалния живот, по-специално чрез развитие на женското предприемачество.

7.4 ЕИСК подкрепя също така признанието, от страна на министрите, на факта, че ролята на гражданското общество следва да се развива и да се увеличат неговите възможности за действие чрез подобряването на взаимодействието между представителите на правителствата и парламентите и организациите на гражданското общество, женските организации, младежките сдружения, профсъюзите, бизнес и професионалните сдружения, както и посредством сътрудничеството между националните, регионалните и местните администрации.

7.5 В рамките на Барселонския процес ЕС стартира редица програми, някои от които бяха насочени пряко към младежта в евро-средиземноморския регион. Комитетът представи информационен доклад относно „Помощ за младите хора в

средиземноморските страни-партньори“, в който също се разглежда въпросът за насърчаването на предприемаческия дух у жените ⁽¹⁹⁾.

8. Заключение

8.1 Европейската комисия следва да гарантира провеждането на оценка на въздействието на мерките, предприети в рамките на европейската политика на добросъседство, включително програмите МЕДА и да отчита системно въпросите, свързани с равенството между мъжете и жените. Ролята на жените за предприемачеството в Евро-средиземноморския регион е от съществено значение при посрещане на икономическите предизвикателства на глобализацията. Положителна стъпка за издигане ролята на жените в икономическия живот е регионалната програма на Европейската комисия, която е насочена към региона на Близкия изток и Северна Африка. За да бъдат постигнати поставените цели, следва да се установят мерки, които да гарантират провеждането на консултации със съответните представители на гражданското общество, включително на женските НПО по време на всички етапи на проектите: програмиране, осъществяване, оценка и проследяване.

Брюксел, 12 юли 2007 г.

Председател

на Европейския икономически и социален комитет

Dimitris DIMITRIADIS

⁽¹⁸⁾ http://www.europarl.europa.eu/intcoop/empa/home/final_declaration_ljubljana_112006_en.pdf

⁽¹⁹⁾ Информационен доклад „Помощ за младите хора в средиземноморските страни-партньори“.